

Motion till riksdagen 2024/25:2078

av **Kjell Jansson (M)**

Utvecklat bostadsanpassningsbidrag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva förutsättningar och möjligheter att reformera bostadsanpassningsbidraget i enlighet med utredning av Boverket (Boverket 2023:11) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En växande äldre befolkning som behöver vård och omsorg kräver noggrann planering och resurshushållning. Kommunerna har inte nog med platser på särskilda boenden och har brist på personal i omsorgen. Sjukvården är hårt belastad och till exempel onödiga fallolyckor kan med rätt åtgärd minskas då de ofta sker i det egna hemmet.

Ett mycket viktigt inslag i omhändertagandet av våra äldre och funktionsnedsatta har varit möjligheten att bo kvar i den egna bostaden med hjälp av anpassning. Ofta är det enkla åtgärder som exempelvis ramper, stödhandtag, duschlösningar och dörröppnare.

Vid införandet av lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag var ambitionen att den sökande skulle sättas i centrum och att ansökningsprocessen skulle underlättas. Syftet nåddes inte och statistik från 2018 och framåt visar en kraftig nedgång av anpassningar av bostäder. Boverkets utredning visar tydligt på bristerna och pekar på behovet av en ny reformerad lag. Även Branschföreningen Svensk Bostadsanpassnings rapporter visar på brister i lagen om bostadsanpassningsbidrag. Alternativkostnaden för en utebliven bostadsanpassning blir stigande hemtjänstkostnader samt anhörigbelastning med totalt sett ökade sjukvårdskostnader.

Äldre och kvinnor är mest utsatta för fallolyckor i hemmet och flest dödliga skador till följd av fallolyckor drabbar åldern 80–89 år i hemmet. En genomsnittlig bostadsanpassning kostar enligt Boverket ca 18 000 kr. En genomsnittlig hemtjänstbrukare kostar i genomsnitt 250 000 kr per år. Det är lätt att se att genomförandet av bostadsanpassning är samhällsekonomiskt korrekt.

Boverkets utredning är väl genomförd med konkreta förbättringsförslag och visar på problemet med själva ansökningsprocessen. En sökande måste ofta söka digitalt och

bifoga medicinska intyg, ägarmedgivande och offerter från ett eller flera företag. En sökande av bostadsanpassning är nästan alltid en äldre ofta mycket försvagad individ som dessutom har kognitiva svårigheter. Den sökandes egen förmåga att driva processen framåt och i mål är därmed mycket begränsad. Kommunerna har visserligen en service-skyldighet men det finns också en rättssäkerhetsproblematik med att kommunens handläggare ska bistå samtidigt som de ska bedöma ansökan med bifall eller avslag.

För att stärka den sökandes situation bör en ny paragraf införas i den nya lagen som ger sökande rätt att söka och få ersättning för själva ansökningsförfarandet. Många funktionsrättsorganisationer och andra frivilliga aktörer skulle därmed kunna stötta våra mest utsatta och svaga personer i samhället.

Genomför utredningens förslag om en ny reformerad lag om bostadsanpassningsbidrag samt komplettera lagen med en ny paragraf som ger sökande rätt att få ersättning för hjälp vid ansökan.

Kjell Jansson (M)